

ZMIANY od 2025 r.

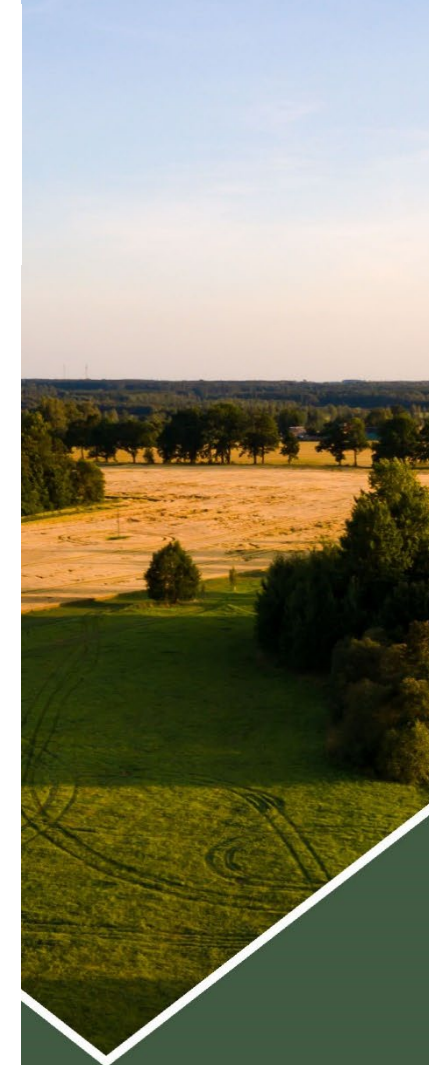

✓ Dotyczą ekoschematów i warunkowości

Wynikają z:

✓ konieczności wdrożenia przepisów UE

✓ dotychczasowych doświadczeń i uwzględnienia postulatów rolników (uproszczenia zasad przyznawania płatności)

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Nowy ekoschemat: Stosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (1)

Cel ekoschematu:

- zachęcenie rolników do stosowania elitarnych lub kwalifikowanych materiałów siewnych
- ograniczenie stosowania nawożenia mineralnego i środków ochrony roślin

Korzyści:

- zdrowy, dobrej jakości materiał siewny gwarantuje wysoką wartość siewną nasion
- pozytywny wpływ na ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin

Szacowane stawki płatności: **Zboża: 26,74 EUR/ha**

Rośliny strączkowe: 43,37 EUR/ha

Ziemniaki: 112,13 EUR/ha

Nowy ekoschemat: Stosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (2)

Warunki:

- 1) zastosowanie na co najmniej 25% powierzchni gruntów ornych materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany zbóż, roślin strączkowych lub ziemniaków kwalifikujących się do płatności lub materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany kukurydzy, rzepaku, buraków cukrowych lub buraków pastewnych (w przypadku kukurydzy, rzepaku lub buraków rolnik składa oświadczenie potwierdzające, że jest to materiał siewny kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany),
- 2) wykonywanie na tej samej powierzchni ekoschematu Rolnictwo węglowe, Biologiczna uprawa, lub innej praktyki tj.: międzyplonu ścierniskowego lub ozimego,
- 3) przekazanie do ARiMR w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności dokumentów potwierdzających zastosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany w ilości, jaka powinna być użyta do obsiania lub obsadzenia 1 ha powierzchni GO. Dokumentem może być faktura zakupu lub dokument wydania z magazynu materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany, z datą nabycia nie wcześniejszą niż 15 lipca roku poprzedzającego rok złożenia wniosku,

* W przypadku gospodarstw o powierzchni GO większej niż 300 ha warunek ten liczony jest od powierzchni nie większej niż 300 ha

Nowy ekoschemat: Stosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (3)

Warunki:

- 4) w tym samym roku rolnik nie może złożyć wniosku o przyznanie płatności w ramach pomocy *de minimis* w rolnictwie z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub materiału siewnego kategorii kwalifikowany, lub ekologicznego materiału siewnego kategorii elitarny lub ekologicznego materiału siewnego kategorii kwalifikowany,
- 5) płatnościami nie będą objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

Nowy ekoschemat: Stosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (4)

Rolnik we wniosku o przyznanie płatności będzie wskazywał:

1. Numery działek ewidencyjnych, na których został zastosowany materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany;
2. Roślinę i jej odmianę, dla której zastosowano materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany;
3. Ilość zastosowanego materiału siewnego w kilogramach na hektar lub jednostkach siewnych na hektar;
4. Numery faktur lub numery dokumentów wydania z magazynu, potwierdzające zakup lub wydanie materiału siewnego;
5. Informację czy został wysiany międzyplon ozimy lub ścierniskowy.

Rozszerzenie ekoschematu: Biologiczna Uprawa

Nowy wariant: stosowanie nawozowych produktów mikrobiologicznych (NPM)

Cel zmiany:

- Poprawa aktywności biologicznej gleby
- Stymulacja procesu odżywiania roślin

Wykaz NPM:

Prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).

Szacowana stawka płatności: 22,47 EUR/ha

Stosowanie NPM

Rozporządzenie MRiRW zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Płatności do **biologicznej uprawy** są przyznawane w ramach następujących wariantów:

- 1) Wariant 1. **Mikrobiologiczne środki ochrony roślin**;
- 2) Wariant 2. **Nawozowe produkty mikrobiologiczne.**

Płatności do **biologicznej uprawy** są przyznawane do powierzchni:

- a) **upraw trwałych** lub
- b) **gruntów ornych** lub
- c) **zadrzewionej w systemie rolno-leśnym, jeżeli w ramach tego systemu są uprawiane tylko drzewa owocowe na trwałych użytkach zielonych**

Stosowanie NPM

Warunek: stosowanie jednego z preparatów NPM z wykazu IUNG zgodnie z zamieszczoną instrukcją stosowania producenta.

Płatności są przyznawane, jeżeli rolnik:

- prowadzi na formularzu opracowanym przez ARiMR i udostępnionym na jej stronie internetowej **rejestr zabiegów agrotechnicznych**, który zawiera:
 - numer działki ewidencyjnej, oznaczenie działki rolnej, powierzchnię i rodzaj uprawy, datę i rodzaj wykonanych zabiegów agrotechnicznych,
 - nazwę nawozowego produktu mikrobiologicznego i zastosowaną jego ilość;
- posiada imienny **dokument potwierdzający zakup nawozowego preparatu mikrobiologicznego** (dokonanie zakupu nie wcześniej niż 15 lipca roku poprzedzającego rok złożenia wniosku)

Powyższe dokumenty rolnik jest zobowiązany złożyć do dnia 15 września.

Wprowadzenie limitu dla ekoschematów obszarowych

Kwota finansowania: 25% koperty przeznaczonej na płatności bezpośrednie rocznie

Cel: Minimalizacja ryzyka przekroczenia budżetu w przyszłości
Sprawiedliwy podział wsparcia i ochrona mniejszych gospodarstw

Proponowany limit: **300 ha** na gospodarstwo, obejmujący sumę wszystkich realizowanych ekoschematów obszarowych, praktyk lub wariantów – nie dotyczy Retencjonowania wody na TUZ oraz innego ekoschematu, jako warunku ubiegania się o ekoschemat Materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany.
2 ekoschematy, praktyki lub warianty na tej samej powierzchni.

Powód wprowadzenia limitu:

W 2024 r. rolnicy zadeklarowali ekoschematy na 13,2 mln ha (o 2,4 mln ha więcej niż zaplanowano w PS). Konieczne było obniżenie stawek płatności w 2024 r. z powodu przekroczenia budżetu.

Zmiana w punktacji w ramach praktyk ekoschematu Rolnictwo węglowe

Praktyki objęte zmianą:

- **Uprozczone systemy upraw:** punktacja obniżona z 4 pkt do 3 pkt
- **Wymieszanie słomy z glebą:** punktacja obniżona z 2 pkt do 1 pkt

Powód zmiany: rosnące zainteresowanie ekoschematami obszarowymi i konieczność dopasowania istniejących środków finansowych do popytu.

Cel zmiany: minimalizacja ryzyka obniżania stawek płatności w przyszłości oraz dopasowanie środków do zainteresowania praktykami.

Zmiana w ekoschemacie Integrowana Produkcja Roślin

Nowe stawki od 2025 r.:

- ✓ Uprawy sadownicze: ok. 342,70 EUR/ha
- ✓ Uprawy jagodowe: ok. 309,21 EUR/ha
- ✓ Uprawy rolnicze: ok. 146,07 EUR/ha
- ✓ Warzywa: ok. 309,21 EUR/ha

Powód zmiany: uwzględnienie zróżnicowania kosztów i utraconych dochodów dla różnych grup upraw

Zmiana w ekoschemacie Integrowana Produkcja Roślin (1)

Płatność przyznawana do powierzchni upraw, z których pochodzą produkty roślinne uprawiane zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin.

I. Do grupy upraw **sadowniczych** zalicza się:

I.p.	Roślina objęta metodyką integrowanej produkcji roślin
1.	Brzoskwinia
2.	Morela
3.	Czereśnia
4.	Jabłko
5.	Gruszka
6.	Śliwka
7.	Wiśnia

II. Do grupy upraw **jagodowych** zalicza się:

I.p.	Roślina objęta metodyką integrowanej produkcji roślin
1.	Agrest
2.	Borówka wysoka
3.	Jeżyna bezkolcowa
4.	Malina
5.	Porzeczka czarna
6.	Porzeczka czerwona
7.	Truskawka
8.	Winogrono w uprawie polowej
9.	Aronia*

III. Do grupy upraw **rolniczych** zalicza się:

I.p.	Roślina objęta metodyką integrowanej produkcji roślin
1.	Burak (cukrowy)
2.	Chmiel
3.	Gryka
4.	Jęczmień (ozimy i jary)
5.	Jęczmień browarny (jary)
6.	Kukurydza
7.	Kukurydza cukrowa
8.	Proso
9.	Pszenica (ozima i jara)
10.	Rzepak (ozimy)
11.	Słonecznik
12.	Soja
13.	Żyto

Zmiana w ekoschemacie Integrowana Produkcja Roślin (2)

IV. Do grupy upraw **warzywnych** zalicza się:

I.p.	Roślina objęta metodyką integrowanej produkcji roślin
1.	Brokuł
2.	Burak ćwikłowy
3.	Cebula
4.	Cukinia
5.	Kabaczek
6.	Patison
7.	Czosnek
8.	Dynia olbrzymia
9.	Dynia piżmowa
10.	Dynia oleista
11.	Fasola szparagowa
12.	Fasola na suche nasiona
13.	Kalafior
14.	Kapusta głowiasta
15.	Kapusta pekińska

I.p.	Roślina objęta metodyką integrowanej produkcji roślin
16.	Marchew
17.	Ogórek gruntowy (polowy)
18.	Ogórek pod osłonami
19.	Papryka
20.	Pomidor gruntowy
21.	Pomidor pod osłonami
22.	Salata pod osłonami
23.	Salata polowa
24.	Seler korzeniowy
25.	Szparagi
26.	Szpinak
27.	Ziemniak

Zmiana w ekoschemacie Retencjonowanie wody na TUZ

Cel zmiany:

Zwiększenie obszaru wdrażania ekoschematu

Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych

Nowe zasady od 2025 r.: **rozszerzenie wsparcia na grunty objęte normą GAEC 2 dotyczącą ochrony torfowisk i obszarów podmokłych**

Rozszerzenie zakresu ekoschematu

Grunty wyłączone z produkcji

Możliwość uzyskania płatności w ramach tego ekoschematu również **do gruntów ugorowanych**, na których znajdują się nowo utworzone elementy krajobrazu, takie jak:

- **żywopłoty lub pasy gruntów zadrzewionych**, które nie stanowią części lasu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego żywopłotu lub danego pasa;
- **zadrzewienia liniowe**, które nie stanowią części lasu;
- **pojedyncze drzewa** – nie więcej niż 150 sztuk na ha;
- **zagajniki śródpolne**, które nie stanowią części lasu, obejmujące drzewa lub krzewy, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha;
- **rowy**, w tym otwarte ciek wodne służące do nawadniania lub odwadniania, z wyłączeniem rowów wykonanych z betonu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego rowu;
- **oczka wodne inne niż zbiorniki z betonu lub tworzywa sztucznego**, o maksymalnej powierzchni wynoszącej 1 ha, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 0,5 ha danego oczka; w przypadku, gdy oczko wodne jest otoczone roślinnością nadbrzeżną, do powierzchni oczka wodnego wlicza się obszar z tą roślinnością, lub
- **miedze śródpolne lub strefy buforowe** o szerokości nie mniejszej niż 1 m, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 20 m szerokości danej miedzy lub danej strefy.

Zmiany w ekoschemacie Dobrostan zwierząt w zakresie wariantu dotyczącego tuczników

Zwiększenie odległości: z 50 km do 100 km od siedziby stada loch, od których mogą pochodzić tuczniki kwalifikujące się do płatności dobrostanowej.

Zmiana przelicznika DJP: Obniżenie współczynnika przeliczenia tuczników na DJP z poziomu 0,3 do poziomu 0,1

Cel zmian:

- zwiększenie dostępności prosiąt
- wsparcie będzie mogło być przyznane do trzykrotnie większej liczby sztuk fizycznych tuczników w gospodarstwie (zwiększenie z 500 sztuk do 1500 sztuk rocznie)

Zmiany w normie GAEC 2

Od 2025 r.: GAEC 2 Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych - na wyznaczonych torfowiskach i obszarach podmokłych rolnicy będą zobowiązani do przestrzegania określonych wymogów. W przypadku, gdy torfowiska i obszary podmokłe stanowią:

Aby zapewnić właściwą ochronę gleb o największych zasobach węgla, normą GAEC 2 objęto gleby organiczne: (i) **o zawartości materii organicznej co najmniej 40% suchej masy gleby** (ii) **w warstwie o miąższości nie mniejszej niż 40 cm**. Powierzchnia pod GAEC 2 – ok. 399,9 tys. ha.

Na wyznaczonych torfowiskach i obszarach podmokłych, **użytkowanych rolniczo**, rolnicy będą zobowiązani do przestrzegania określonych wymogów. W przypadku, gdy torfowiska i obszary podmokłe stanowią:

- **trwałe użytki zielone:**

- nie przekształca się ich i nie zaoruje, z wyłączeniem możliwości wykonania zabiegu renowacji z zastosowaniem płytkiej uprawy gleby i podsiewu nie częściej niż raz na 4 lata;
- nie wydobywa się z nich torfu;
- nie buduje się na nich i nie odnawia rowów i instalacji drenujących do odwadniania lub odprowadzania wody z terenu;

- **grunty orne:**

- nie buduje się na nich i nie odnawia rowów i instalacji drenujących do odwadniania lub odprowadzania wody z terenu;
- nie zaoruje się ich, z wyłączeniem możliwości płytkiej uprawy gleby do głębokości 15 cm;
- nie wydobywa się z nich torfu.

Wprowadzenie warunkowości społecznej

Beneficjenci płatności bezpośrednich, aby otrzymać je w pełnej wysokości, zobowiązani są spełniać wymogi dotyczące obowiązujących warunków pracy i zatrudnienia lub obowiązków pracodawcy.

Od 2025 r. obowiązkowa dla wszystkich państw członkowskich UE

- Za **kontrole** odpowiada Państwowa Inspekcja Pracy (PIP)
- Za przyznanie i wypłatę płatności po uwzględnieniu wyników kontroli – ARiMR

Kontrolami objęci zostaną jedynie rolnicy, którzy już dotychczas byli kontrolowani przez PIP, tj.:

- pracodawcy, w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy i BHP.

Kontrole będą dotyczyły tych gospodarstw, w których pracownicy są zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.